

Η ΜΥΣΤΙΚΟΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

„ΧΡΙΣΤΕ ΜΟΥ, ΕΙΜΑΙ ΔΙΚΗ ΣΟΥ!..”

[Η ζωή μίξ Καθεδρικής Άγιαξης]

Α'.

«Ήρθο! Ή Σούγγυ μου!... Στήν θεική άγκαλιά Σου περμένη, δέν έγω να φοβήθω ούτε θύελλες, ούτε τρικυμίες!... Παράδοξα σε Σένα. "Α! Ή εύτυχία ν' αποκοιμηθεί έ πάνω στην καρδιά Σου, κοντά, όλοκοντα στο πρόσωπο Σου! Μου ακούουν οι άγγελοι!...» (Άγια Θηρεσία: « Η ζωή μου »)

Η ιστορία που πρόκειται να διηγηθούμε εδώ, είναι μία ιστορία πραγματική. Είναι η ιστορία μίξ Καθεδρικής Άγιαξης, της Άγιας Θηρεσίας της Καστίλλης, η όποια έβρινε περιφρονή για τις εκοτάσεις της, για τους περιεργούς ομασμοτάσεις της, για την καταληρητική και μυστηριώδη επικουρία της με τον Ήσο Χριστό, τόν όποιον έλάτρωνε και ιεράσε με όλη τη δύναμη της φιλογρητικής ψυχής της. Είναι η βασιμική ιστορία μίξ έλεγκτης γυναίκας, η όποια, δέκα κίωδες μετά την σκαύρωσή του, είδε, κισβάνηκε κοντά της, δέχθηκε στην άγκαλιά της και μιλήσε μαζί του. Έκείνη, τόν όποιο έφρασε μεχρι τόν σημειού ν' άποκαλή «θεϊκό σύγγυ» της : τόν Θεανθρώπου!...

Είχε ένα άληθνο θαύμα η ζωή της ίσπεροχής αυτής, της σπανίας γυναίκας. Οι όσοι, από την έποχή της ός σήμερα, προσπάθησαν να τή ξεγνήσουν. Οι ασπειριστά δοξίμασαν να τή κρινούν με την ψυχρή τους σκέψη. Κανείς τους όμως δέν μπέρδεσε, με την ανατομία, με την ψυχολογία και την ψυχναλούς, να δώσει την εξήγηση, με την καταληρητική κούτη άποκαλήψή του Θεανθρώπου μεσα στην καρδιά μίξ άγιας κέρσης... * * *

Η Θηρεσία γεννήθηκε τόν Μεσαίωνα, σε μία πόλη της Ισπανικής Καστίλλης, στην Άβιλα. Η οικογένειά της ήταν πλοσία κ' είνενης. Ο πατέρας της, ό όποιος λεγόταν Άλόνσο Σάντσος ντε Κασένο, ήταν ένας άνθρωπος εύλαθής, με πολύ καλή καρδιά, και η μητέρα της, η όποια πέθανε πολύ νέα, ίσπερσε μία έξαιρετικά τρυφερά και εύσπυκτη ψυχή.

Η Θηρεσία έβρινε λοιπόν όρανη από τή μητέρα της, όταν ήταν πολύ μικρή άνοια. Από τόν πατέρα της είχε κληρονομήσει την ευλάβειά του και από την μητέρα της την αισθαντική του καρδιά. Ο Άλόνσο Σάντσος είχε πολλά παιδιά. Η Θηρεσία άγατούσε όλα τα άδελφία της, περιεσώρον όμως άς όλα άγατούσε τόν άδελφό της Ροδοίγο. Μ' αυτόν μαζί έπαιξε περισσότερο στα παιδικά της χρόνια και μέσα στα παιδικά της παιχνίδια άνοια άρχισε να εκδηλώνεται η ευλάβειά της και η άφοσίωσή της προς Έξέιον, που θα άποκαλούσε αργότερα «σύγγυ» της.

Μαζύ με τόν άδελφό της Ροδοίγο έβρινα, παίζοντας στον κήπο, μοναστηριακά και κέλλα. Έντοματόζο όμοσε δόξοληρες έβρινα τα δύο παιδιά από τόν σπίτι τους. Και όταν έβρινα για να τή βρούν, τα εύρισαν να προσεχόντα μέσα στα παιδικά τους αυτά ερημητήρια!...

Είπαμε παραπάνω για τις εκοτάσεις, τους άνοματους και τις ότασις της Θηρεσίας. Άλλά και η ότασις αυτής, που αργότερα επόκειτο να πάρουν μία τόσο καταληρητική ένταση, ώστε η άγια γυναίκα να φαντάζεται πως έβλεπε κοντά της τόν Χριστό, πως τόν άγγιζε και τόν μιλούσε, κ' αυτές τις άρχισαν από τα παιδικά της άνοια χρόνια.

Ήταν έξη χρόνια όμοις—όμοσε άφηρημένη ένας από τους βιογράφοις της—όταν, γυρίζοντας μία μέρα άς τήν έξοχή με τόν άγαπημένο άδελφό της, αντίκρισε τόν πρώτο της όραμα. Ένώ τα δύο παιδιά πλησίαζαν προς την πολιτεία, άπεκαλήθη έξωγα στην μικρή Θηρεσία ένα ύπερογο όραμα, άπάνω στον τροχόλο της έκκλησίας τόν Άγιο Δουναζίου. Είσε τόν Ήσο καθισμένον σε έναν θρόνο και περιεσώρον μένον από τούς Άποστόλους του. Ο Χριστός την κάιταζε και την εύλογουσε με τόν χέρι της.

Η μικρή Θηρεσία βολήθηκε τότε σ' έσπασμα, έβρινα έντελώς τις αίσθησις της. Έτσι, λοιό άδελφό της, καταπομαχμένος, άναγκασθηκε να την πάρη στα χείρια για να την συνιέρη. Αυτό ήταν καταληρητικό, βέβαια. Μά άνοια καταληρητικότερο είναι τόν ύπερογο έκείνο φανόμενο, τόν όποιο η Θηρεσία άνομάζει στα Άπομνημονεύματά της τόν εσοαθάνο της με τόν Ήσο!...

Τόν γενοός αυτό συνέβη ός έξη, λίγες μέρες μετά τόν θάνατο της μητέρας της : Η Θηρεσία ήταν τότε δώδεκα χρόνων. Μία μυστηριώδης φωνή—όμοσε η ίδια διηγηται στα Άπομνημονεύματά της—της άνηγούσε έξωγα ότι είχε έβλε η όρα. Και τότε έξωγα της φάνηκε ότι τόν άνοια της Παρθένου, που ίσπερσε τόν δοματό της, άρχισε να κινείται από να τή. Η Παναγία άποσπάθηκε από τόν μαρμαρίνο βάλθο της, κρατώντας στην άγκαλιά

της τόν μικρόν Ήσο και έχοντας πλάι της τόν Εύαγγελιστή Ιωάννη, τόν ένδοξο Άπόστολο Πέτρο και τόν Άγιο Δουναζίο, ό όποιος έβαλλε.

Η μικρή κόρη έβρινε έκαστατική. Αυτό που έβλεπε δλοξόνοντο μπρος της ούτε τόν είχε φανταστή ποτέ της. Και τότε η μητέρα τού Χριστού της έπιασε τόν χέρι και τόν άπλωσε προς τόν θεϊκό Παθιά της. Η Θηρεσία είχε παύσει από τόν τρομό. Μά ένα γλυκό θάρος της πλημμύρισε, όταν ο μικρός Ήσοός της πέρασε στο δάχτυλο ένα χρυσό δαχτυλίδι. Τής φάνηκε τότε ότι τόν άκουσε να της μιλά :

—Από τώρα, κόρη μου, τής είπε, μοιρέσε να ηουάσις. Είμαι ό Μυστήρι σου ό οράνιος. Η άγάπη μου θα σε συνοδεύη!...

Κ' άξωγα η ότασις άρχισε με μίξ. Η Θηρεσία έβρινα πολλή όρα για να συνέβη. Μά όταν συνέβη, τόν θεϊκό έκείνο δαχτυλίδι τόν είχε άνοια στο δάχτυλό της. Ήταν χρυσό, με τέσσερα μαρμαρίνια, άνάμεσα στα όποια έλαμπε ένα θαμσιόνο διαμάντι.

Είχε έβζολο να καταλάβουε, πόσο αιώτο τόν είδους η ότασις επέδωσαν έπάνω στην άνοια και εύλαθή ψυχή της μικρής Θηρεσίας. Έβρινα πολύ εύπαθέρο τόν νευρό της σύστημα και ανέπτυξαν έξαυρητικά την εσοαντικότητά της.

Μερικά χρόνια πέρασαν και η Θηρεσία ήταν πάλι μία νέα κοπέλλα. Η εύπαθειά της άρχισε τότε να γίνεται άληθνη καταληρητική. Δόξα αν έβλεδον έξωγα και έντελώς άνεξήγητα στα όραμα της μάτια, ένοουθε μεγάλους ψυχικούς κλισμοούς και περνούσε νιχτες δόξοληρες άγνηνη και προσεχόμενη.

Τότε άκριβός η νευρή κόρη άρχισε να διαβάξη διάφορα ίποτικα βιβλία, γενιάτα περιπέτειες και συγνήσεις, που της είσε άήσις η μητέρα της. Άρχισε έπίσης να γράφη στίχους και να ζωγραφίξη εικόνες, γενιάτες αίσθημα. Έξωγράφε Χριστούς, σχεδόν πάντοτε Χριστούς, τόν Χριστό παιδί, τόν Χριστό με τόν άνάδυνο στέφανο, τόν Χριστό έπάνω στο σταυρό τού μαρτυρίου. Η σκέψη της ήταν πάντα κεραιμένη από την ιδέα, από την άσθησι τού Χριστού.

Μά βραδεία η Θηρεσία γυρίζε με την άδελφή της στο σπίτι, από μίξ θείας της. Επειδή είχε περάσει η όρα, βάδινα λίγο γρήγορα, με έναν άοριστο φόβο, άνάμεσα στους στενοούς και έρημους δροσίους της Άβίλας, χωρίς να προφέρουν λέξη.

—Περπάτα λίγο πιο γρήγορα, λοιόν : είσε σε μία στιγμή η άδελφή της, διακόποντας με τρυμονιαστή φωνή τή σιωπή.

—Φοβάσαι, άδελφή μου : άπάντησε η Θηρεσία. Μή φοβάσαι δόλον. Άν ήξερες ποιος καταβαλλέρος μίξ συνοδεύει, θα έβρινε καταγοητευμένη!...

—Ποιος : έβρινε με άπορία η άδελφή της.

—Ο Κύριος : άπάντησε η Θηρεσία. Ο Ήσοός Χριστός ! Δέν άκούε τα βριματά τόν πίσω μας : Μάς άκούουθε από τή στιγμή που σκαίνασε!...

Έτσι μεγάλωσε η Θηρεσία, σαν ένα λεπτό λουλούδι μέσα στο παρικό τής σπιτι, κοντά τόν πατέρα της, άνάμεσα στα άδελφία της, που άγατούσε. Ήταν δέκα τέσσερα χρόνια, όταν συνέβη κάτι, που πλήγωσε βαθειά την εύαίσθητη καρδιά της.

Η Θηρεσία είχε έναν έξάδελφο λίγο μεγαλύτερο της. Τόν έλεγαν Διέγο και ήταν όμοιος, χαριτωμένος. Η Θηρεσία άρχισε έξωγα να δομαίξη γι' αυτόν τόν έξάδελφό της ένα άνοια, ένα παιδικό σχεδόν αίσθημα. Αίσθημα, εντε ίσως υπερβολή. Ούτε η ίδια δεν θα μοιρούσε να πη γιατί την εύλαμιστούσε έτσι η συντροφιά τού νεαρού Διέγου και γιατί κοκκίνιζε έξωγα, όταν άνάφεραν μπρος της τόν όνομα του. Τίποτε περισσότερο!...

Ο πατέρας της, ό Άλόνσο Σάντσος, τή άντελήρηθε όμοσε άσχημα και τής τή πράγματα για σοβαρώτερα, από ό,τι πραγματικά ήσαν. Καί, αίσθητός έσπος ήταν, έβρισε μία μέρα την κόρη τόν όποιο οικοτροφείο τόν Αύγουστινών!...

Τόν μοναστήρι τόν Αύγουστινών δεν ήταν και πολύ σκευωπό, άναλόγος με τόν Άβιλα, που ίσπερхан την έποχή έκείνη στην Καστίλλη. Μέσα από τούς ύψηλους τοίχους τού άπλόνατου έβας έκτεταμένος και θοιάς κήπος. Τά παρθένα τόν ήσαν βέβαια φραγμένα με γούλας, άβρινα όμως ελεύθερο να κινούνται μέσα τού φώς. Τά διατερισμάτα τού ήσαν όμοια και άνετα και η αιδωτότης τόν ήσαν κορίτσια από τις πιο καλές οικογένειες της Άβίλας, γιατί, σιγά-σιγά, τόν οικοτροφείο αυτό είχε γίνει μάλλον ένα κομικό κέντρο. Ήταν άγνωστη έκεί μέσα η αίσθησις πειθαρχίας και η σκευωπή ζωή τόν άλλων μοναστηρίων. Τόν οικοτροφείο τόν Αύγουστινών ήταν περισσότερο ένα είδος σοφροστηρίου : γιά νευρές άρχοντοπούλες, που είχαν πέσει πολύ ένθους σε κάποια μικρά αισθηματικά παρ-

1.—Ένας γραμματισμένος καθότανε στο σπίτι του κι έβλεπε από το πρωί ως το βράδυ από λέξη, γιατί έγραφε τους τις Γραφές, χωρίς να καταλαβαίνει τα βαθιά νοήματά τους.

2.—Μιά μέρα άνοιξε άξαφνα ή πόρτα του δωματίου του και μπήκε μέσα μιά άμορφη γυναίκα, έντελώς γυμνή, ή όποια άρχισε να τον λέει :

3.—«Μην φοβάσαι και μη ντρέπεσαι άπ' τη γυναίκα μου, γιατί ήρθα να σου έξηγήσω τις Γραφές.»

4.—Και συγχρόνως κήθηκε δίπλα του, άνοιξε το βιβλίο κι άρχισε να του εξηγεί τα διάφορα χωρία του. Τού τα έξηγοούσ όποτε ποίλες, ως ότου έπλεσε ή δροσιά τής νύχτας κι έβγαζε το πρωί. Τότε είπε ή γυναίκα : «Κλείδωσε τα βιβλία σου και φύγεσε τα γραφικά σου, για να μη άδηγήσης μπροστά στον βασιλιά.»

5.—Ο γραμματισμένος όμως εφώνασε : «Γιατί θέλεις να σε παρανοήσω στο βασιλιά, αφού είσαι γευστή από σοφία και δεν μοιάζει τις άλλες γυναίκες ; Δεν ξέρεις ότι μπροστά στο θρόνο του βασιλιά μας σέβονται ή σοφία και ζωηραχτεί ή άποστολία και μιλάει το ψέμμα ; Συ, που είσαι γυνή κι έχεις άφάσι σώμα, δεν φοβάσαι τους ένόχους πόθους των άδικών ;»

6.—'Η γυναίκα όμως επέμεινε : «Οδήγησε με μπροστά στο βασιλιά και μη σε μέλλεις.»

7.—Κι' όταν μπήκαν μέσα στο παλάτι, ή γυναίκα γίνθηκε μικροτέρα άπ' ό,τι ήταν πριν κι άσημώτερη. Κι' όταν έβγασαν μπροστά στον άδελφό, ήταν γρημ με βαθιές ρυτίδες και βλέμμα σκαθρόνο.

8.—Ο γραμματισμένος σήκωσε το κεφάλι του προς το βασιλιά και είπε : «Κύριε, ή γυναίκα αυτή είναι πιο σοφή άπ' τους άρχιερείς σου ! Και ξέρει πιο καλά τις Γραφές άπ' τους προφήτες σου. Μό δεύταξε ήρωε να την φέρω μπροστά σου.»

9.—Ο βασιλιάς τότε γέλασε και είπε : «Πολύ καλά, άς την εξετάσουμε λοιπόν.»

10.—Και όόησε άμύσως : «Ποιός είναι ό ίσχυρότερος ήγεμόν ; Κι' έκείνη απεχθήθη : «Ο γείτονας σου προς δύση.»

Και έναρωτήθηκε ό βασιλιάς : «Ποιός είναι ό σφρότερος ήγεμόνας ; Κι' έκείνη απεχθήθη : «Ο γείτονας σου προς άνατολίς.»

Η άπαντήσεις αυτές έβγαλαν τους αυτοζόλους ν' άρχίσουν να θυροθούν σε βάρος της γυναίκας. Ο βασιλιάς όμως, μολονότι και άτυχός διασχετήθηκε, τους διάταξε να σωπάσουν.

11.—Και για τρίτη φορά εφώνησε : «Τι έχεις να μου πής για τους λαούς μου ;» «Είνε δοῦλοι και σκλάβοι. Καταπαύονται άνωσ τα σταθμά του πατριώτη. Άλλά δεν άποδίδουν ποόστο πεινά, παρά μονάχα άδύχνα, ιδρώτα και αίμα.»

12.—Τότε ή γυναίκες του βασιλιά φώναξαν όλες μαζί : «Αιδοβολήστε την.» Και την έβγασαν.

Έκεινη όμως γριφως άτάραχη σε μια άπ' αυτές και τής είπε : «Δέν ντρέπεσαι να βάζεσαι και να φορξής κόκκινα μετάξια και γρηστά σανδάλια, μια κι' έχει στεγνωώσει το σώμα ποτημα...»

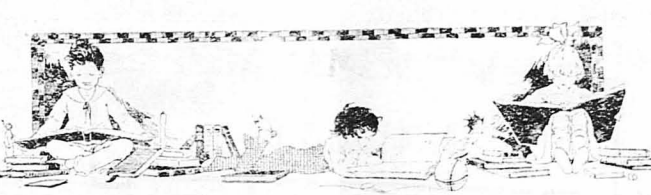
Σ' αυτό το οίκτοφρονο, λοιπόν, έβλεπε την κόρη του ό Άλώνος Σάντσος και αυτό ίσως ήταν ένα σφάλμα του καλού έκείνου άνθρώπου. Γιατί ή Θηρεσία αίσθάθηκε βαρύν άπληρομένο τον έαυτό της με την άποφαι του πατέρα της...

Η πρώτη έδουδάδα μέσα στο οίκτοφρονο πέρασε φραχτά για την άδωία κόρη. Δεν καταλάβαινε ποιά τάχα άμάρτημα είχε κάνει. Μα τα μεγαλοποιούσε όλα μέσα στην ταρωμένη φαντασία της, κι' έτσι ή μεγαλοποιημένες τύψεις της της έξουθενούσαν καρπολεκτικά. Τα όφαια της μάτια ήσαν τώρα διαρκώς διογκωμένα, το γενικό της σώμα μακριαμένο από τις άγρυπνίες και τον πρηστό. Η Θηρεσία δεν άρχισε να πέση άφροστη...

Οι γριφοί συμβούλευσαν τον Άλώνος Σάντσος να στείλη την κόρη του σε έξοχί. Και τότε ό πατέρας της αναγνώρισε και την άποφαι από το οίκτοφρονο και να την στείλη κοντά σ' ένα θείο της, που είχε ένα έξοχο κτήμα.

Άλλ' ή Θηρεσία είχε περάσει πεινά και μεγάλη και σκληρή δοκιμασία, που δεν μπορούσε να μην έξασχηση μια τρωατία έπιδοσει στην ενιάσθητη ψυχή της. Όταν βεβήθηκε μακριά από το οίκτοφρονο, που τής είχε στοιχίσει τόσες νύχτες άγρυπνίας και τόσα δάκρυα, καιδε άλλο πεινά νοσταλγούσε, παρά τη χαρά της προηρομένης, της κομικής της ζωής. Μιά σκέψη την είχε κρησενίσι αλόκληρη : Να γινή μοναχί !

Μοναχί !.. Ποιόσος να άποκατανοηθή από όλες τις μικρές μεταπτώτες, τις άποιες όσάστω τόσο λίγο είναι δοκιμασία άδωια. Ποιόσος την οράμα γάληνη της προσέχης. Αλλάς ήταν ό δροσός της πεινά... Στο έρχόμενο φύλλο μας θα διαηροθήμε πως ή όφαια Θηρεσία έγινε μοναχί και την κατακλητική ζωή, την γεμιάτη από θανατώσες φηβές αποαλήφειες, που πέρασε μέσα στο μοναστήρι...

ΕΚΑΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

[Από το «Τάλμουδ» της Βαβυλώνας]

της είπε : «Λέγε : Τι λέει για μένα ό λαός ;»

14.—'Η γυναίκα τότε του άποχρήθηκε : «Λένε ότι είσαι μορξός, άν και δεν είναι τόσο βέβαιος γι' αυτό. Κι' άν θέλεις να μάθεις και την προσωπίξή μου γνοιμή, σου λέω : Είμαι φτωχός και πιστομένη στο μισό και στην καρδιά.»

15.—Τότε ό βασιλιάς, έξω φρενών, διάταξε να δέσουν την γυναίκα και να την σταυρώσουν.

Η γυναίκες του παλατιού άρχισαν να την γρηπούν με βόγγες, οι άλλοι την βόγγαν για την γυναίκα της και οι δοῦλοι την σέβανε έξω και την έσταύρωσαν.

16.—'Η γυναίκα όμως δεν πέθανε. Κι' όταν έβγαζε ή νύχτα κι' οι φόνες και κομάντοσαν, κατέβηκε μόνη της άπ' το σταυρό κι' έβγαξε, χωρίς να την άντιληφθή κανείς.

Κι' αφού έβγαζε έβγαζε άπαινο στο κεφάλι της ένα κόκκινο πεπλό, που θάρφες κι' ήταν βυμμένο σε αίμα, ήταν ένα έζωος στο δεξί της χέρι, άνεβηκε άπαινο στις στήνες των σπιτιών κι' άρχισε να φωνάζει δυνατά :

17.—«Στηνήτες, σεις, οι ένάδωλοι ! Σκευθήτες, σεις, οι μεγαλοδείκτες ! Η άναδωρία σας είναι άίσχος και άτιμία ή θεολογική σκλαβιά σας ! Κοκκιάστε για την πεινά σας και ντραπίτε για την γυναίκα σας ! Ουαλιθήτε με έζωο, οι άνδρες, και πάστε δαδιά, σεις, γυναίκες ! Σεντρώστε έκείνος που σας μιλώσαν, που σας έζωαν φασίτες, που σας έπαινούσαν την ήρωή σας έπίστας !»

18.—Τότε οσάσμως ό λαός σηκώθηκε στο πόδι κι' έσπασε τις πόλες του παλατιού και οσάστωσε τον βασιλιά μαζί με την γενιά του και με όλη την άκολούθια του.

Κι' αφού χόρτασε από λεηλασίες και προπολήσεις, ή γυναίκα βγήκε από τις πόλες, έξω από την πόλι, κι' ήταν πολύ πιο θωρηχί από πριν.

19.—Τότε την άνοησαν ό γραμματισμένος, που άπ' την τρωαρία του είχε βγή έξω άπ' την πόλι, και τής είπε : «Είσαι παντογνώστης και σπειριξό το μύσος ; Είσαι θεάτροντη και κρησενίσι την ένανάστας ; Πες μου, να μάθω ποιά είσαι !»

20.—'Η γυναίκα τότε άρχισε να ψηλούν και να μεγαλώνει κι' έβγαζε τον σφάγο. Το σώμα της έγινε φλογερο σαν το σίδερο στο κερνίνο του σιδεροσφυροῦ και με φωνή, που ήνασε με κερνίνο, είπε :

21.—«Κόνταξέ με καλά ! Έγώ είμαι ό φρόξος, που είναι μπροστά στο θρόνο του Έζωό και είμαι το φλογερο του έζωος στο δεξί του χέρι. Ονομάζομαι ΑΛΗΘΕΙΑ. Συ όμως θα πεθάνεις, γιατί κανείς θνητός δεν μπορεί να με γνοιφίξη και να ζήρ.»

22.—'Ο γραμματισμένος τότε έπλεσε γάτο κι' έγινε ζώμα και σκλήρη. Κανείς δεν ήταν εκεί μπροστά, για να τον κλαρη και να τον θάρη. Η μνημη του έβασσε και τ' όνομά του ληρομήθηκε και χάθηκε και μνει άζώμα μέχρι σήμερα άγνώστω σ' όλο τον κόσμο.

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Μάθε τέχνη να ζήσης κι' εμπόδιο να κερδίσης.
- Ο διάβολος σφαλιά αῦ θύρα κι' ό Θεός άνοίγει δέξα.
- Ο γέρος κι' άν στολίζεται, στον άνήρωρο γνοιφίζεται.
- Όλοι μιστρώοι γινονται στην τέχνη καιδε άλλου.
- Η θάλασσα δεν γίνεται, δομαίνεται !
- Ο έρωτός είναι τρωξός κι' άνοητομότες πιάνει.
- Όποιος βρή καλό γριφοῦ, κερδίζει ένα γουό, άποως συντήρη κακόν, γάνει μια κόρη.
- Σε κλειμένο σπίτι μύξα δεν μπαίνει.
- Της άδικίας το γέννημα σε ποτημένο μισό.